

Ülkemizde HBV ve HCV Epidemiyolojik Verileri

Dr. Mert AYDIN
İzmir İl Sağlık Müdürlüğü
Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı
Bulaşıcı Hastalıklar Birimi
10.10.2025

Viral Hepatitlerle Mücadele

- Dünya Sağlık Örgütü, viral hepatit bulaşının durduğu ve ihtiyacı olan herkesin güvenli ve etkili tedaviye ulaşabildiği bir dünyaya doğru gidilmesini amaçlamaktadır
- Bunun için hepatit virüslerinin bulaşının engellenmesi, viral hepatite bağlı komplikasyon ve ölümlerin azaltılması, hasta bakımının iyileştirilmesi, viral hepatitin toplumsal alanlarda oluşturduğu sosyo-ekonomik olumsuz etkisinin azaltılması hedeflenmiştir

DSÖ Stratejisi

- DSÖ ye göre hepatit nedenli ölümlerin % 96' sı HBV ve HCV
- 2019 yılı verilerine göre dünyada % 21 i hastalığının farkında
- 2019 yılına kadar bu hastaların % 62 si tedaviye ulaştı
- DSÖ 2030 hedefi; HCV hastalarının
 - % 90 ına tanı
 - % 80 i tedavi
 - % 65 ölümlerin önlenmesi

Fig. 2.3. Hepatitis B incidence and mortality trends from new actions implemented under the strategy versus no new actions, 2020-2030

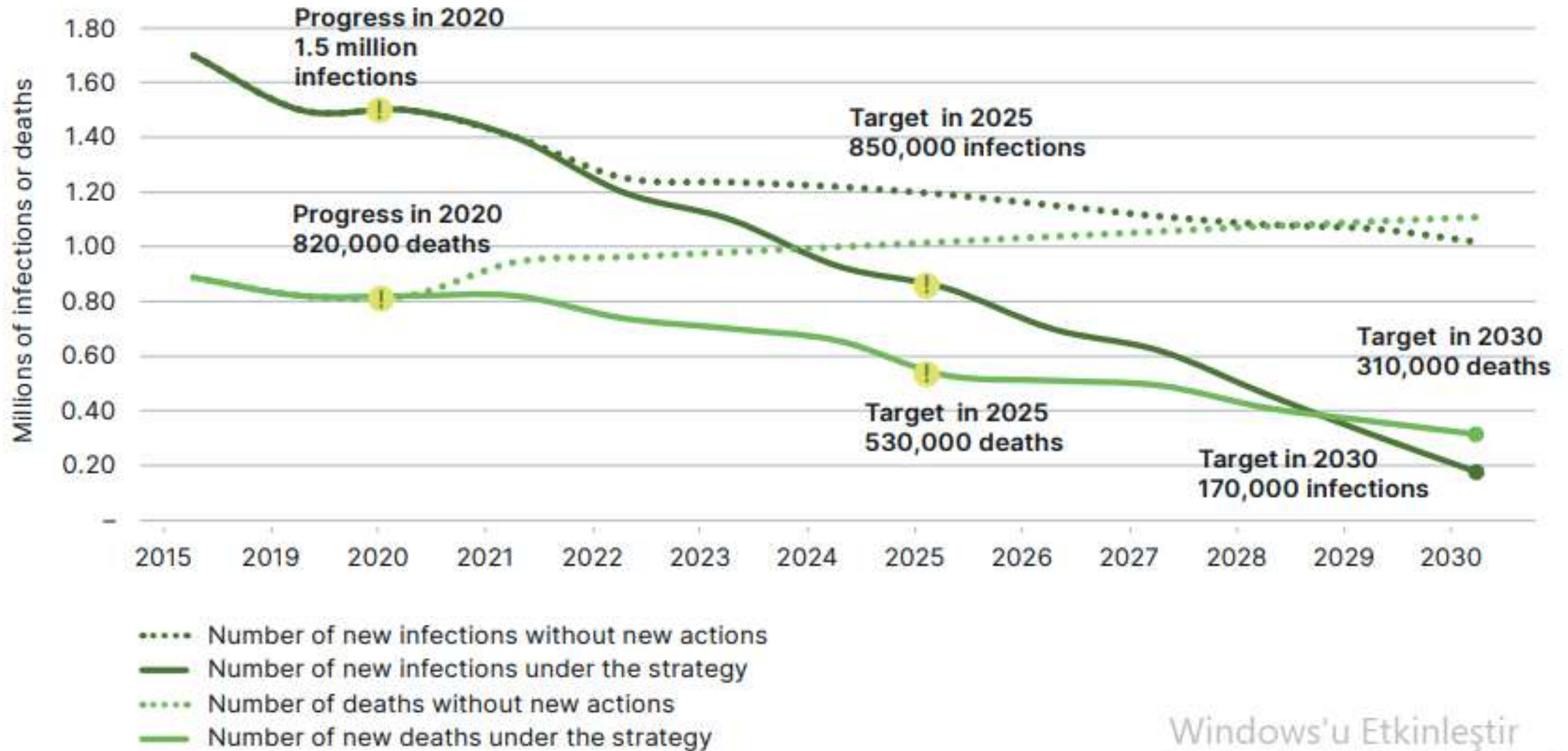
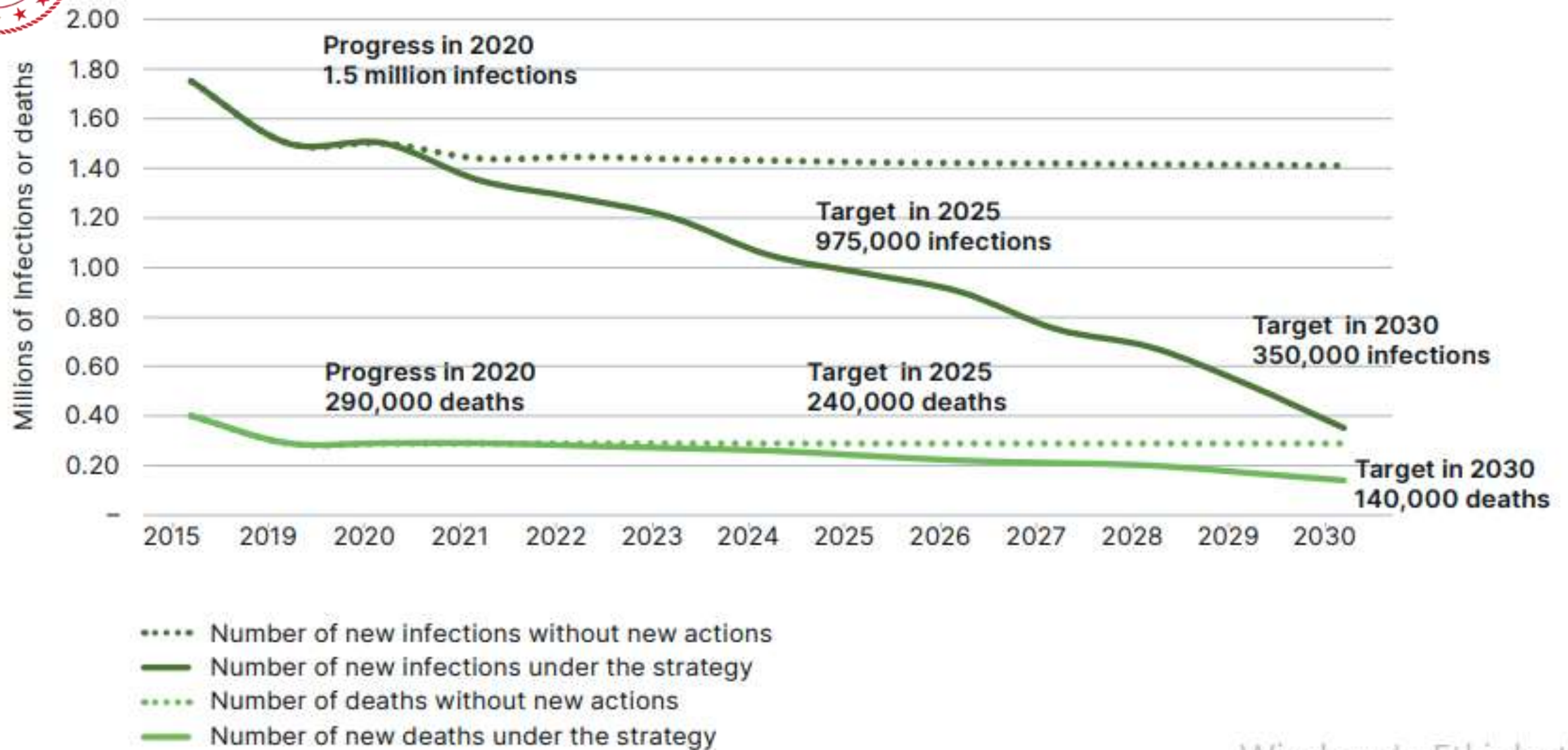

Fig. 2.4. Hepatitis C incidence and mortality trends from new actions implemented under the strategy versus no new actions, 2020-2030

DSÖ 2030 Hedefleri

Gösterge	2020	2025	2030
0-4 yaş arası çocuklarda Hepatit B yüzey antijeni yaygınlığı	% 0,94	% 0,5	% 0,1
Yıllık yeni hepatit B enfeksiyonu sayısı	1.500.000 yeni vaka (%000 20)	850.000 yeni vaka (%000 11)	170.000 yeni vaka (%000 2)
Yıllık yeni hepatit C enfeksiyonu sayısı	1.575.000 yeni vaka (%000 20)	1.000.000 yeni vaka (%000 13)	350.000 yeni vaka (%000 5)
Enjeksiyon yoluyla uyuşturucu kullanan kişilerde yıllık yeni hepatit C enfeksiyonu sayısı	%000 8	%000 3	%000 2
Hepatit B'den yılda ölen kişi sayısı	820.000 ölüm (%000 10)	530.000 ölüm (%000 7)	310.000 ölüm (%000 4)
Hepatit C'den yılda ölen kişi sayısı	290.000 ölüm (%000 5)	240.000 ölüm (%000 3)	140.000 ölüm (%000 2)

Türkiye Viral Hepatit Önleme ve Kontrol Programı (2018-2023)

- Viral hepatit yeni vaka sayısının azaltılması
- Viral hepatitlere bağlı ölümlerin azaltılması
- Viral hepatit tanısı alan hastaların bakımının iyileştirilmesi
- Viral hepatitlerin toplumsal alanlarda oluşturduğu sosyoekonomik etkinin azaltılması

Türkiye Viral Hepatit Önleme ve Kontrol Programı (2024-2030)

- Farkındalığın artırılması
- Bağışıklamanın artırılması
- Anneden bebeğe geçişin önlenmesi
- Viral hepatit sürveyansının güçlendirilmesi
- Tedaviye erişimin artırılması
- Güvenli kan ve kan bileşeni sağlanması
- Damar içi madde kullananlarda ve mahkumlarda viral hepatit bulaşının önlenmesi
- Sağlık hizmeti ilişkili hepatitlerin önlenmesi

DSÖ'ye Göre Türkiye'nin Viral Hepatit Ülke Profili

Hepatit B

Genel popülasyonda kronik hepatit B prevalansı (2022)	2.30%
Kronik hepatit B ile yaşayan tahmini kişi sayısı (2022)	1 983 857
Teşhis edilen hepatit B ile enfekte kişi sayısı (2022)	282 434
Kronik hepatit B tedavisi gören kişi sayısı (2022)	80 021
Yeni kronik hepatit B enfeksiyonlarının sayısı (yıllık, 2022)	1329
Kronik hepatit B'nin neden olduğu ölümlerin sayısı (2022)	7043
5 yaşın altındaki çocuklarda hepatit B yüzey antijeni (HBsAg) prevalansı (2020)	% 0,11 [0,09 – 0,13]

Source: Global Health Observatory

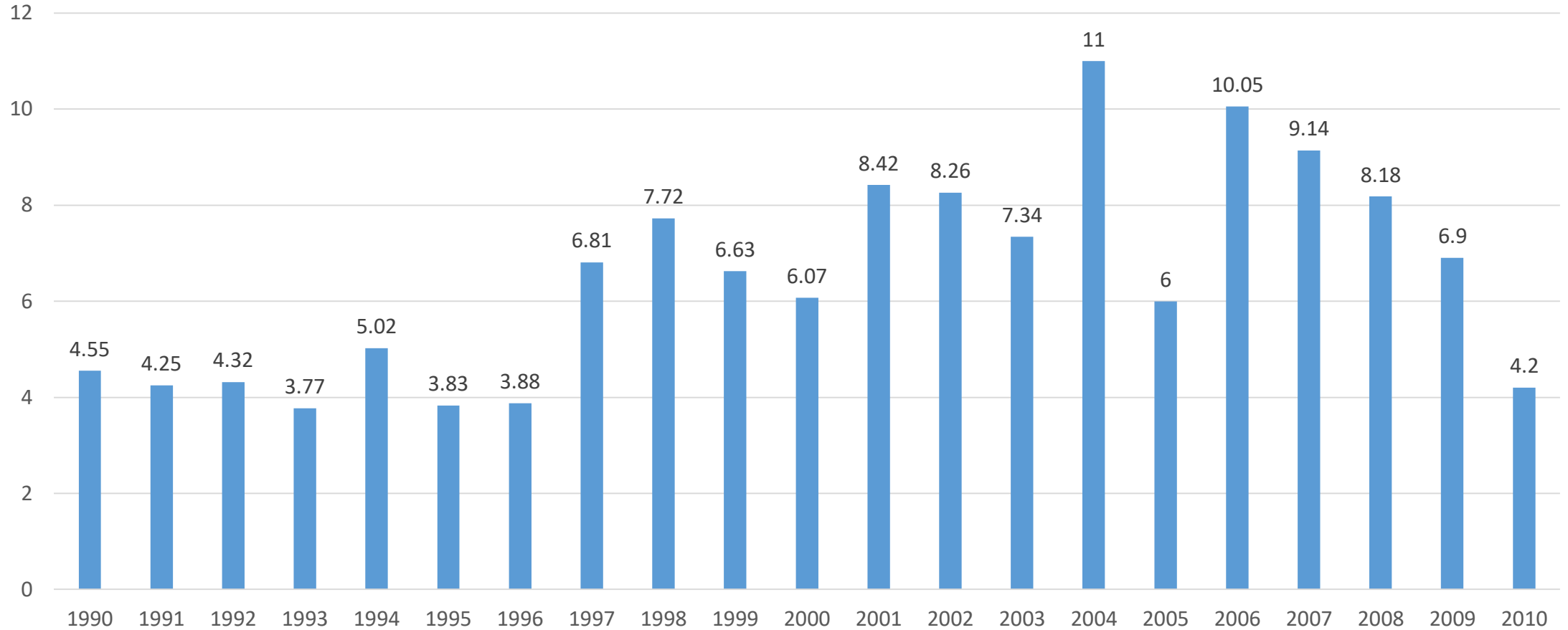
Hepatit C

Genel popülasyonda kronik hepatit C prevalansı (2022)	0.30%
Kronik hepatit C ile yaşayan tahmini kişi sayısı (2022)	217 242
İyileşenler de dahil olmak üzere teşhis edilen hepatit C ile enfekte kişilerin sayısı (kümülatif, 2015-2022)	96 549
Kronik hepatit C tedavisi gören kişi sayısı (kümülatif, 2015-2022)	41 409
Yeni kronik hepatit C enfeksiyonlarının sayısı (yıllık, 2022)	1827
Kronik hepatit C'nin neden olduğu ölümlerin sayısı (2022)	1392

Source: Global Health Observatory

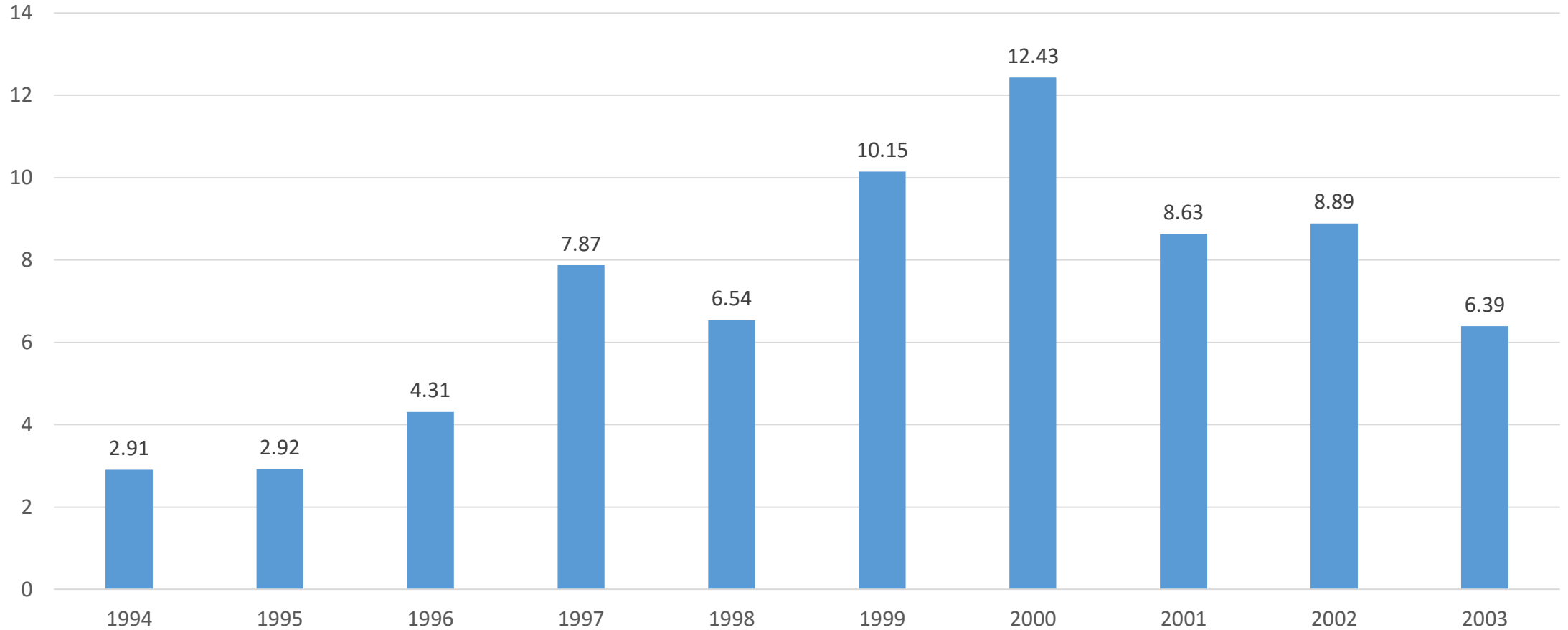
Türkiye 1990-2010 Yılları Arasında Hepatit B İnsidansı*

* Veriler Sağlık Bakanlığı Sağlık İstatistikleri Yıllıklarından alınmıştır

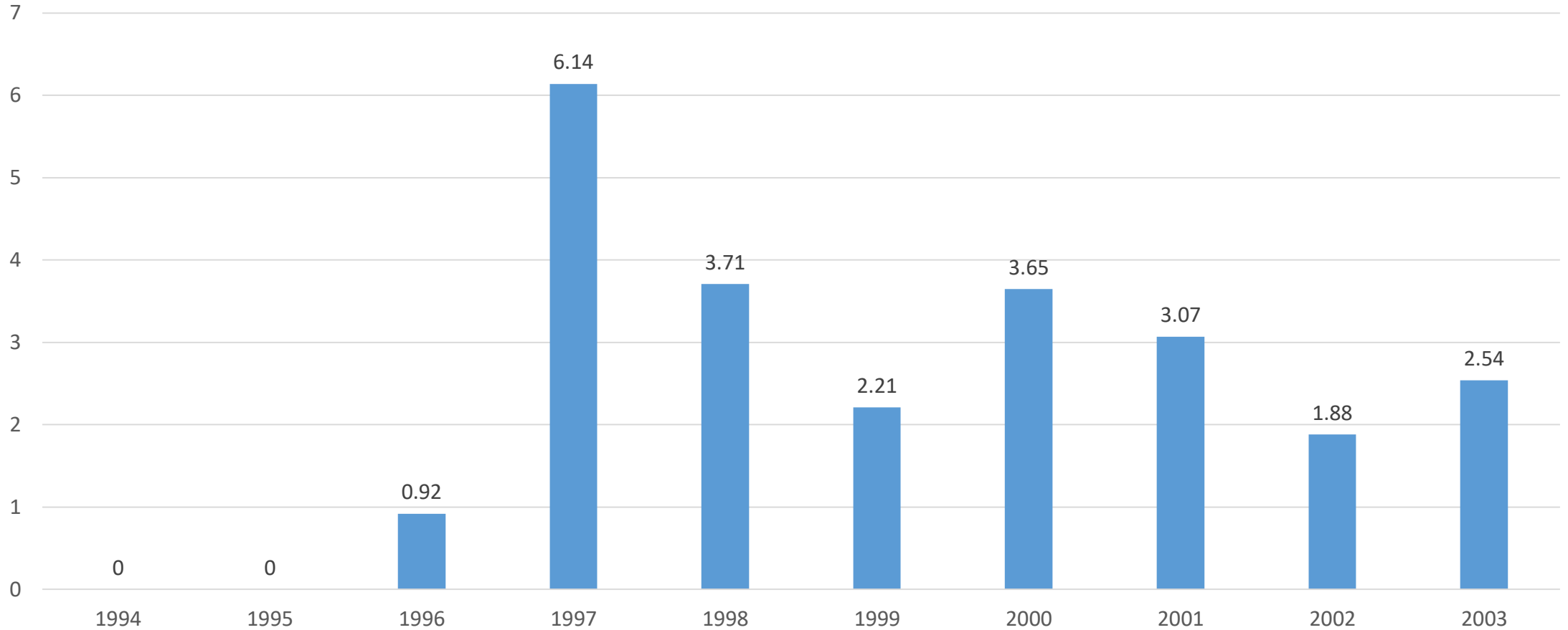
İzmir 1994-2003 Yılları Arasında Hepatit B İnsidansı*

* 1994-2003 Yılları Arasında İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Bildirimi Zorunlu Bulaşıcı Hastalıkların Değerlendirilmesi 2005

İzmir 1994-2003 Yılları Arasında Hepatit C İnsidansı

* 1994-2003 Yılları Arasında İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Bildirimi Zorunlu Bulaşıcı Hastalıkların Değerlendirilmesi 2005

Hepatit B Aşılamaları

- 1998 yılı itibariyle rutin çocukluk çağı aşı takvimine eklenmiştir
- 2005-2009 yılları arasında okullarda yapılan destek aşılamaları ve risk grubu aşılamaları uygulamaya alınmıştır
- 2024 yılı 3.doz kapsayıcılığı % 94.62 olarak gerçekleşmiştir
- 5 yaş altı çocuklarda akut hepatit B hastalığı görülme sıklığının yüz binde 1'in altına indirilmesi hedefine 2009 yılı itibariyle ulaşılmış ve halen sürdürülmektedir
 - 1990 yılında 5 yaş altı 370 olan akut hepatit B vaka sayısı (%₀₀₀ 6,2)
 - 2009 yılında 45'e
 - 2024 yılı itibariyle 5'e (%₀₀₀ 0,1)

Ulusal Çocukluk Dönemi Aşılamaya Takvimi (2025)

	DOĞUM	2. AY SONU	4. AY SONU	6. AY SONU	9. AY SONU	12. AY SONU	18. AY SONU	24. AY SONU	48. AY	13 YAŞ
Hep-B	I									
BCG		I								
KPA		I	II			RAPEL				
DaBT - İPA- Hib - HepB		I	II	III			RAPEL			
OPA				I			II			
Suçiçeği						I				
KKK					EK DOZ	I			II	
Hep-A							I	II		
DaBT-İPA									RAPEL	
Td										RAPEL

- > Hep-B: Hepatit B Aşısı
- > BCG: Verem Aşısı
- > KPA: Konjuge Pnömonokok Aşısı
- > DaBT-İPA-Hib-HepB: Difteri, asellüler Boğmaca, Tetanos, inaktif Polio, Hemofilus influenza tip b, Hepatit B Aşısı

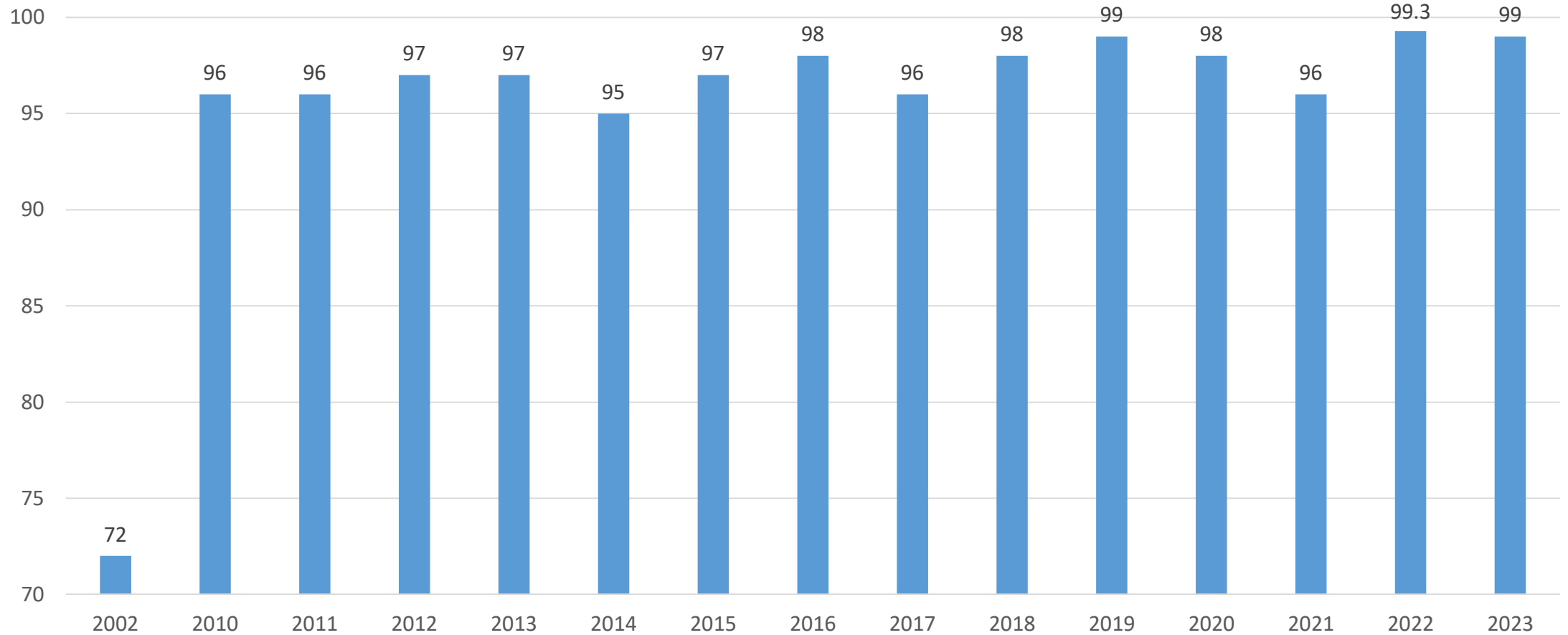
- > OPA: Oral Polio Aşısı
- > KKK: Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak Aşısı
- > Hep-A: Hepatit A Aşısı
- > Td: Erişkin Tetanos difteri Aşısı
- > Rapel: Pekiştirme Doz Aşısı

Aşı Detayları için
QR Kodu Okutunuz

Yıllara Göre Türkiye’de HBV 3 Aşılama Hızları*

* Veriler Sağlık Bakanlığı Sağlık İstatistikleri Yıllıklarından alınmıştır

Madde Bağımlılığı ve Arındırma Merkezlerine Yönelik Viral Hepatitler Eğitimi

- Türkiye Viral Hepatit Önleme ve Kontrol Programı (2018-2023) stratejileri doğrultusunda damar içi madde kullananlarda viral hepatit bulaşının önlenmesi ve viral hepatit vaka sayısının azaltılması amacıyla Madde Bağımlılığı Arındırma Merkezleri'ne başvuran damar içi madde kullanıcılarının (yatan ve ayaktan hastaların) HBV ve HCV yönünden yılda bir defa taranması amacıyla tarama algoritması geliştirilmiş
- Madde Bağımlılığı ve Arındırma Merkezleri'nde görev yapan sağlık personelinin viral hepatitler konusunda bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması için eğitimlerin düzenlenmesi

Hükümlü ve Tutukluların Sağlık Taramaları

- Sağlık Bakanlığının Genişletilmiş Bağışıklama Programı kapsamında aşı uygulamalarının yaptırılması, bulaşıcı hastalıklardan korunma ve bulaşıcılığın önlenmesinin önemi yönünde personele ve hükümlü/tutuklulara İl Sağlık Müdürlükleri ile gerekli koordinasyon sağlanarak eğitim verilmesi
- Ceza infaz kurumuna ilk defa kabul edilen veya halihazırda ceza infaz kurumlarında infazına devam edilen tüm hükümlü/tutuklulara Hepatit B, Hepatit C ve HIV tarama testlerinin gönüllülük esasına göre yaptırılması

Bulaşıcı Hastalıkların İhbar ve Bildirim Sistemi Mevzuatı

- Türkiye’de bulaşıcı hastalıkların bildirimi hakkında yayınlanan ilk mevzuat 1930 yılında yayınlanan 1593 sayılı “Umumi Hıfzıssıhha Kanunu”dur
- Hepatitler ülkemizde 2004 yılından bu yana bildirimi zorunlu bulaşıcı hastalıklar kapsamındadır
- 2016 yılından bu yana günlük olarak vaka bildirimleri alınmakta ve takip edilmektedir

HEPATİT-B VAKA İNCELEME FORMU - İZCİ

• TANIYA İLİŞKİN BİLGİLER

- Sarılık
- Koyu renkli idrar
- Karın ağrısı
- İştahsızlık
- Halsizlik
- Bulantı
- Kusma
- Ateş
- Diğer (Açıklayınız:.....)

- **AŞILAMA BİLGİLERİ**

- Hepatit –B 1. doz aşılama tarihi/lot numarası
- Hepatit –B 2. doz aşılama tarihi/lot numarası
- Hepatit –B 3. doz aşılama tarihi/lot numarası

- **HEPATİT-B BAĞIŞIKLAMA DURUMU**

- Tam aşı
- Yaşına göre aşı
- Eksik aşı
- Aşısız
- Bilinmiyor

- KLİNİK ÖZELLİKLER

- Sağlık kuruluşuna ilk başvuru tarihi
- İlk tanı tarihi
- Hastane yatış durumu
- Hastane yatış tarihi
- Taburcu tarihi

• EPİDEMİYOLOJİK ÖYKÜ

➤ Aynı evde benzer vakalar var mı?

- Evet
- Hayır
- Bilinmiyor

➤ Tahmini bulaş yolu

- Kan ve kan ürünü nakli
- Hemodiyaliz tedavisi
- Cerrahi girişim
- Diş tedavisi
- Kulak delme/dövme/piercing
- Damar içi madde kullanımı
- Başkaları ile ortak malzeme kullanımı (Diş fırçası, tıraş takımı, manikür, pedikür vb.)
- Hepatiti-B taşıyıcısı kişi ile cinsel temas
- Anneden bebeğe geçiş
- Sağlık hizmet sunumu sırasında enfekte materyal ile doğrudan ve korunmasız temas
- Diğer (Açıklayınız:.....)

- HASTA KİŞİYE YÖNELİK YAPILAN MÜDAHALE
 - Eğitim
 - Tedavi
 - Diğer (Açıklayınız:.....)
- HASTANIN MEVCUT DURUMU
 - Şifa
 - Haliyle
 - Komplikasyon
 - Ölüm
- İNCELEMİYİ YAPAN KİŞİ-KURUM
- İNCELEMeye İLİŞKİN NOTLAR

TEŞEKKÜRLER